SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 235. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 10, 1994. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 10-го ГРУДНЯ 1994 Ч. 235. РІК CI

О. МОРОЗ І Л. КУЧМА ЛИСТУЮТЬСЯ

Київ (Р. Р.). — У п'ятницю, 2-го грудня, українські газети опублікували лист голови Верховної Ради України Олександра Мороза до Президента України Леоніда Кучми, прем'єр-міністра Віталія Масола та до членів Президії Верховної Ради України.

У листі голови українського парляменту сказано, що в Україні склалася загрозлива ситуація із законодавчим забезпеченням економічних реформ. „Сумну долю затверджених Верховною Радою основних законів і напрямів становлення економіки України у кризовий період тепер, на жаль, повторюють стратегічні завдання та загальна логіка реформування економіки, визначені Президентом України і викладені ним у доповіді на сесії Верховної Ради 11-го жовтня цього року. Концепція прискореної ринкової трансформації, зформульована Президентом України і в основному схвалення Верховною Радою, передбачає невідкладне ухвалення 70-80 законів, які утворили б правне поле і забезпечили необхідні умови для проведення реформ. Перелік цих законів, визначення мети, рекомендації щодо послідовности їх ухвалення своєчасно передані Президією Верховної Ради виконавчим структурам. Проте й дотепер на розгляд Верховної Ради не подано, жодного з цих законопроєктів. Тим самим фактично зупинена праця Верховної Ради над законодавчим забезпеченням економічних реформ, забльоковано послідовність заходів Президента як голови держави і виконавчої влади у їх здійсненні", — пише О. Мороз.

Він звертає увагу на те, що в засобах масової інформації настійно пропагується думка, що Верховна Рада зволікає з ухваленням законів і штучно створюється конфлікти поміж законодавчою і виконавчою владою. Ніякого протистояння між керівниками законодавчої і виконавчої влади немає, запевняє О. Мороз, є нормальний процес пошуку оптимального рішення проблем для врятування економіки і держави. Водночас голова Верховної Ради переконаний, що успіх реформ залежатиме від того, чи спиратимуться вони на законну основу. На його думку, „тільки об'єднані скоординовані творчі зусилля здатні вивести наше суспільство з кризи". І на закінчення голова українського парляменту пише: „Прошу розглядати цей лист як щирий вияв і підтвердження моєї готовости до щоденної конструктивної співпраці".

Президен України Л. Кучма, повернувшись з Мадярщини, відповів О. Морозові теж листом. Президент зазмачив, що останнім часом нове економічне законодавство готують тільки виконавчі структури. І саме Уряд несе відповідальність за повсякдене управління народним господарством , вирішення питань забезпечення населення, підтримку транспорту, зв'язку тощо. Поділяючи занепокоєння голови Верховної Ради щодо намагань штучно розіграти конфлікти між виконавчою і законодавчою владами, Президент все ж натякає на деструктивне становище вищого законодавчого органу. „Ми маємо усвідомлювати, що необґрунтовані спроби частини народних депутатів зупинити перші укази Президента і рішення Уряду, що спрямовані на прискорення реформ, ускладнюють стабілізацію економічної ситуації і завдають прямих матеріяльних втрат. Крім того, це нелогічно, оскільки Верховна Рада більшістю голосів підтримала економічний курс Президента", — пише Л. Кучма у своєму листі і пропонує голові Верховної Ради створити спільну координаційну раду з питань законодавчих ініціятив.

Деякі непорозуміння між Верховню Радою і адміністрацією Президента стали помітні після вершого засідання Конституційної комісії та оприлюднення президентського проєкту закону про владу.

На пресовій конференції, присвяченій підсумкам праці засідання НБСЕ та підписанню меморандуму про ґарантії безпеки України, на запитання журналістів щодо взаємин з Верховною Радою, Президент відповів: „Я ввесь час буду повторювати: хлопці, давайте жити дружно! Та і з законом про владу я не збираюся поступатися, бо якщо поступатися, тоді Президент не потрібний ... Якщо вони не ухвалять закон про владу, то я тоді не знаю, за якими законами нам жити. Світ простягає руку нашим реформам і якщо ми не скористаємося шансою, то принаймні не я буду винен".

ПІКЕТУЮТЬ АМБАСАДУ РОСІЇ

Київ (Р. Р.). — Тут у четвер, 7-го грудня, Українська Республіканська Партія розпочала пікетування будинку російської амбасади в Україні у зв'язку із подіями в Чечні. УРП звернулася до киян із закликом збирати гроші для допомоги громадянам Чечні, які потерпіли від бамбардувань та пожеж.

Бойові ґілекоптери почали з'являтися над Чечнею у вересні цього року. У листопаді вже з'явилися штурмовики типу СУ-25 і СУ-27, які щоночі атакували місто Ґрозний ракетами і бомбовими ударами. Перед ракетними атаками була спроба захопити Ґрозний танками, але чеченці зуміли відбити цю атаку. Тоді з'явилися штурмові літаки, які цілком знищили військові і цивільні летовища у Чечні, а також всі лі-таки і багато житлових будинків, автобусів з людьми тощо.

Те, що відбувається в Чечні, голова комітету оборони Державної думи Росії Ющенков назвав „черговим порушенням російської конституції", тепер уже єльцинської. Щоправда, представники Кремля запевняють, що до цих атак на Чечню Росія не має ніякого відношення. Але Ющенко та інші члени російської делеґації від Державної думи, на власні очі переконалися, що нічні атаки не були чеченськими, хоч на літаках і не було ніяких позначень. Та Ющенков зауважив, що навіть на тому гелікоптері, яким летіла делеґація Державної думи Росії, теж не було позначень. „І якщо бомблять навіть тоді, коли в Ґрозному перебуває російська делеґація Державної думи, то що ж там відбувається, коли делеґації не було чи не буде?", — запитує Ющенко і нагадує, що гинуть не лише чеченці: адже в Ґрозному мешкає до 200,000 росіян, або як він сказав, російськомовного населення.

Самій делеґації Державної думи з трудом пощастило вилетіти на Москву, після багатогодинних узгоджень з Москвою. А в цей час із Москви летіли все нові літаки і бомбили та поверталися назад. Після них прибували транспортові літаки, заповнені солдатами і військовою технікою.

Водночас Росія претендує на ролю „миротворця" в СНД, а міністер оборони Росії Павел Ґрачов запевняє, що він про Чечню довідується тільки з телевізійних повідомлень. За його словами, „у Чечні йде боротьба за владу між своїми". А воюють, мовляв, їхні ж найманці, яким самі ж чеченці добре платять. Коли ж його запитали, як до Чечні потрапили танки, лікаки, гелікоптери та іншз зброя, Ґрачов порадив запитати про це в головнокомандуючого прикордонних військ Росії генерала Ніколаєва. А там відповіли, що і з Україною кордон поганий, а з Білорусією взагалі ніякого, отже зброю придбати не так уже й важко.

Проєкт про припинення уповноважень депутата відкинуто

.Київ (Р. Р.). — У середу, 7-го грудня, Верховна Рада схвалила перелік підприємств, що не підлягають приватизації. Він поділений на дві частини: підприємства, подані Кабінетом Міністрів, їх 5,000; до другої частини включено підприємства військово-промислового комплексу, виробництва хлібопродуктів та нафтопереробної промисловости. Цю частину зформували депутати під час сесії Верховної Ради. Депутати залишилися на вечірнє засідання, щоб вирішити, як це має здійснюватися. Однак нічого конкретного не вирішили і відклали розгляд цього питання на наступний день.

У середу, парлямент ухвалив рішення відкласти на один рік вибори народних депутатів у виборчих округах, де вибори тричі визнані такими, що не відбулися, або депутатів не було обрано. Верховна Рада відхилила запропонований Комісією з питань реґляменту проєкт закону про порядок передчасного припинення уповноважень народного депутата України. Проєкт передбачав відкликання депутата як виборцями, так і Верховною Радою у разі неучасти його у праці пленарних засідань, невиконання обов'язків депутата і обіцянок перед виборцями. За рішенням Верховної Ради проєкт перебачав відкликання депутата, який не бажає перейти на постійну працю в парляменті.

Проєкт, на думку депутатів, сприятиме розгортанню політичної боротьби в парляменті. Депутат Олександер Бандурка сказав, що згідно з цим законопроєктом 70-80 депутатів мали б залишити парлямент і тим самим власноруч його розігнати. „Верховна Рада не буде здатна ухвалювати закони і це може дати підстави Президентові для її розпуску", вважає О. Бандурка. Під час дискусії повідомлено, що на сьогоднішній день 92 депутати не залишили свою попередню працю, не перейшли на постійну працю в парляменті і більшість з них майже не відвідують пленарні засідання.

З цього приводу в газеті „Київський Вісник" з 1-го грудня надруковано репліку Володимира Возняківського під заголовком „Каста недоторканих". На відміну від Індії, пише автор, в Україні недоторканими є найбагатші, найблагополучніші люди, які дбають лише про себе і своїх близьких, бо навіть по закінченні праці в парляменті, українські депутати залишаються недоторканими і мають змогу не нести відповідальности за свої вчинки, пише Возняківський. „Я, як мабуть і 99 відсотків громадян, зовсім не знав, наскільки широкими привілеями наділили себе народні обранці".

(Закінчення на стор. 4)

В БУДАПЕШТІ ПРИЙНЯЛИ ПОЗИТИВНО ПРОПОЗИЦІЇ Л. КУЧМИ

Київ (Р. Р.). — Тут у середу, 7-го грудня, газета „Голос України" повідомила, що учасники засідання Наради з безпеки і співробітництва в Европі (НБСЕ), яке відбулося 5-го і 6-го грудня в Будапешті, Мадярщина, підтримали пропозицію Президента України Леоніда Кучми про необхідність укріпити миротворчий потенціял цієї міжнародної організації, посиливши взаємодію з ООН та іншими европейськими установами, як також і з трансатлантичними.

Більшість керівників держав підкреслили, що приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ), надання їй ґарантій безпеки з боку ЗСА, Великобританії і Росії і вступ у дію договору Старт-1 є найважливішими подіями року в напрямі укріплення безпеки в Европі та в усьому світі. Вони також наголосили, що становище України щодо ролі НБСЕ заслуговує уваги і тому на неї відгукнулися керівники багатьох держав, які вважають, що гельсінкський процес має відігравати головну ролю в уникненні конфліктів. Становище України щодо европейської співпраці в галузі безпеки, на думку учасників наради, має конструктивний характер.

Зацікавлення Україною виявилося у виступах багатьох промовців, а також у числі заяв на бажання зустрітися з Президентом Леонідом Кучмою. Таку ініціятиву виявили: генеральний канцлер Німеччини Гельмут Коль, президент Хорватії Франьо Туджман, прем'єр-міністер Великобританії Джан Мейджор, президент Чехії Вацлав Гавел, президент Словакії Міхал Ковач, прем'єр-міністер Канади Жан Кретьєн, президент Грузії Едуард Шеварднадзе. Під час зустрічей висловлювалося бажання економічного двостороннього співробітництва, а також спільного попередження конфліктних ситуацуй в Европі.

Президент України 6-го грудня зустрівся з багатьма керівниками держав-членів НБСЕ, з якими обговорив ситуацію в Югославії, Нагірному Карабаху та інших неспокійних точках Европи. Того ж дня українська делеґація повернулася до Києва.

ПРЕЗИДЕНТ РІШИВ ПІСЛАТИ ВІЙСЬКО ДО БОСНІЇ

Вашінґтон. — Ще на початку цього тижня президент Билл Клінтон твердив, що американське військо пішле до Боснії тільки у випадку потреби захищати досягнуте замирення. Одначе побачивши, що ці сподівання у сьогоднішній дійсності є неможливими до здійснення, Президент ЗСА міняє свою попередню настанову і вирішує таки у потребі післати 25,000 вояків для захисту евакуації мироносних військових частин Організації Об'єднаних Націй, у випадку, якщо наказ на відступ буде дано. Думку про можливе відтягнення згаданих військових частин чим раз частіше почали висувати країни Західньої Европи, зокрема після того, як боснійські серби полонили кілька сотень вояків мироносних військ ООН для захисту своїх власних позицій у випадку бомбардувальних налетів НАТО.

Президент Клінтон вирішив, що ЗСА, будучи провідною силою в НАТО, мусять бути готовими допомогти своїм союзникам, якщо їхні війська знаходяться у небезпеці. Про своє рішення Президент повідомив Конґрес і керівництво НАТО у четвер, 8-го грудня. Американське військо, візьме участь тільки в охороні евакуації війська та військового обладнання мироносних частин ООН і зразу після закінчення тих військових дій повернеться до ЗСА.

У Конґресі республіканці та деякі демократи відразу зареаґували на це рішення Президента з неспокоєм, зокрема коли існує можливісь, що така велика кількість американського війська може опинитися в дуже небезпечній ситуації. Сенатор Боб Дол, провідник республіканської більшости, попередив, що Конґрес підтримає цю пропозицію Президента тільки під умовою, що в ніякому випадку американське військо не підпорядковуватиметься військовому командуванню ООН. При цьому він зазначив, що можливо такої американської допомоги не буде потрібно.

Росія не хоче поширення НАТО

Брюссель, Бельгія. — На закритому засіданні міністрів закордонних справ НАТО і країн Східньої Европи керівник зовнішньополітичного департаменту Росії Андрей Козирєв заявив, що Росія не прийме пляну збільшення Північно-атлантичного оборонного союзу. Мовляв, нема ніякої потреби розвивати цю організацію, оскільки їй вже не протистоїть совєтська військова машина. Особливо активно А. Козирєв виступив проти приєднання до НАТО країн Східньої Европи.

Коментуючи гостру і не сперту на поважні аргументи критику А. Козирєва на адресу стратеґів НАТО, державний секретар ЗСА Воррен Кристофер закликав учасників зустрічі не надавати російській заяві занадто великого значення, взявши до уваги, що в Росії тепер дуже складна зовнішньополітична ситуація, і дипломатам доводиться враховувати різні екстремістські сили в російському парляменті.

„Не зважаючи на невдоволення Росії, країни НАТО не змінять ані одного слова у своїй програмі розвитку організації", — сказав генеральний секретар НАТО Вілі Клес.

Як відомо, саме з метою розвіяти занепокоєння і унеможливити опір з боку Росії Вашінґтон у січні цього року заініціював програму НАТО „Партнерство для миру", в рамках якої могли б співпрацювати країни НАТО і країни Східньої Европи, включаючи Росію. 23 держави приєдналися до цієї програми, щоб брати участь у спільних акціях, в тому числі у військових маневрах. Тільки одна Москва відмовляється від практичного співробітництва з НАТО, протестуючи проти „антисербських дій" НАТО у Боснії.

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДУ, 7-ГО ГРУДНЯ, республіканська більшість у Палаті Репрезентантів вирішила змінити існуючі та на їхню думку застарілі 42 річні демократичні правила. Їхні пропозиції на зміни включають ліквідацію трьох комісій Палати Репрезентантів і 25 підкомісій, звільнення 660 неконечних для комісій працівників, вимогу трьох п'ятих голосів при схвалюванні підвищення податків,вимогу присутности членів комісій при голосуванні, а не як досі, через передачу голосів, і також, щоб видання „Конґресового Рекорду" стало докладним протоколом із дискусій, бо тепер коментарі членів можна редаґувати після сказаного. Запропоновані зміни мусять бути схвалені цілою Палатою Репрезентантів поки можуть бути введеними в життя.

ЗВІТУЮЧИ ПЕРЕД КОНҐРЕСОВОЮ комісією економіки у середу, 7-го грудня, голова Федеральної ради валютних резерв, Аллен Ґрінспен, зовсім ясно натякнув на те, що існує можливість дальших підвищень відсотків на короткотривалі позички. Він також підкреслив, що економічний ріст в країні не сповільнюється та попередив, що існує можливість підвищення інфляції. Немає також ніяких доказів про те, щоб попередні підвищення відсотків вплинули на сповільнення економіки, а це означає підвищення цін на всяку сировину, що в результаті дасть загальне подорожіння товарів.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ ПІДТВЕРДИЛИ, що Сі-Ай-Ей заплатить 410,000 дол. одній із своїх найкращих розвідниць за те, що її співробітники-мужчини очорнили її, як спокусницю пиячку. Адвокати Департаменту юстиції, які в цій справі репрезентували Сі-Ай-Ей, не мали іншого виходу, як погодитись на полагодження справи шефа бюра Сі-Ай-Ей в Ямайці Дженін Бракнер, яку покривджені, як опісля з'ясувалося, колеґи звинуватили у невідповідній поведінці й тим знищили її кар'єру після 24-річної служби. Зроблено це також з уваги на брак будь-яких достовірних доказів, навпаки виявлено чимало неправдивих дискримінаційних оскаржень.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ газети „Голос Криму" до ЗСА на запрошення Інституту Гаррімана Колюмбійського університету та Інституту ґльобальної та реґіональної безпеки України поїде, щоб взяти участь у іжнародній конференції „Крим після імперії" голова Меджлісу кримсько-татарського народу Мустафа Джемільов. Конференція має відбутися 14-15-го грудня. Крім участи у згаданій конференції, лідер кримських татар між 16-21-им грудня має в пляні відбути зустрічі в Державному департаменті, Інституті стратеґічних досліджень, Державному банку, Конґресі ЗСА та з представниками кримсько-татарської громади в ЗСА.

СЕРЕД ЗАПЛЯНОВАНОЇ СЕРІЇ американських поштових марок, які мали б зобразити і вшанувати важливі події Другої світової війни, є марка, що представляє вогненнодимовий гриб атомової бомби, котру американці скинули на японські міста Гірошіму та Наґасакі , щоб примусити Японію до капітуляції. Японська амбасада в ЗСА відразу запротестували проти цього зображення з уваги на те, що у згаданому акті згинули сотні тисяч цивільних осіб. Виступив проти цього також і Білий Дім, заявляючи через свою речницю Ді Ді Маєрс, „Ми погоджуємось, що атомова бомба приспішила закінчення війни" але „можна найти інший спосіб як це зобразити".

У ЛЕНСІНҐУ, СТОЛИЦІ СТЕЙТУ Мишиґен, стейтовий сенат у середу, 7-го грудня, проголосував знову, щоб заборонити і поставити поза законом допомогу при самогубствах. Цим разом законодавці хочуть зробити це рішення постійним і спрямоване воно в першу черґу проти всім відомого саме з подачі такої допомоги д-ра Джека Кеворкіяна, зпенсіонованого лікаря-патолога, який від 1990 року допоміг 21 невилічимо хворій особі покінчити самогубством. Аналітики уважають, що цей закон напевно перейде, а ґубернатор Джан Виґлер сказав, що неґайно підпише та стане важним вже від 1-го квітня 1995 року.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛ ВАФІК ас-Самараї, який, як уже повідомлялося, перейшов на бік антисаддамівської опозиції, закликав іракський народ і збройні сили країни почати священну війну з метою повалення теперішнього режиму. В. ас-Самараї виступив у місті Салагеддін, адміністративному центрі курдського району, через радіо Іракського національного конґресу. „Джігад проти Саддама Гуссейна є релігійним обов'язком. Його дальше перебування при владі — ганьба для всіх іракців",— сказав генерал В. ас-Самараї.

СОЦІОЛОГІЧНИЙ ФОНД Еберта провів опитування серед російської військової еліти на тему, кого вони вважають головним ворогом Росії. 49 відсотків опитаних вищих старшин, від підполковників до ґенерал-полковників, назвали Латвію. За нею йде Афганістан, Литва, Естонія і З'єднані Стейти Америки. Першою серед „друзів Росії" 86 відсотків військовиків вважають Білорусь, далі йдуть Індія і Казахстан, на четвертому місці — Україна, на п'ятому і шостому — Фінляндія та Сербія. На думку 58 відсотків російських старшин, приєднання Росії до програми НАТО „Партнерство для миру" ні до чого не зобов'язує Росію. Дві третини опитаних відповіли, що Росія не повинна віддавати японцям загарбані в них чотири острови у Курильській мережі.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР Росії Алєксєй Ілющенко повідомив в інтерв'ю для московського інформаційного агентства ІТАР — ТАСС, що Державна дума Росії вже два рази не відповіла на пропозицію прокуратури позбавити лідера фракції ліберальних демократів Владіміра Жириновського депутатської недоторканости у зв'язку з опублікуванням його книжки „Останній стрибок на південь". Багато літературних і політичних експертів стверджують, що в ній містяться відверті заклики до війни і загарбання чужих земель. „Наставлення парляменту до цієї справи засвідчує, що Державна дума, вищий законодавчий орган, сама не дотримується принципу рівности всіх громадян перед законом",— підкреслив А. Ілющенко.

З ПОЧАТКОМ ГРУДНЯ Грузія перестала одержувати природний газ з Туркменії, у висліді декількох несправностей на узбецькій дільниці газової труби. Майже одночасно сталася аварія на Тбіліській ґідроелектростанції, що була головним виробником електроенерґії в республіці. У зв'язку з цим склалася тяжка ситуація: перестали діяти метро, радіо і телевізія, телефонічні станції, залізниця. Тривалість лекцій у школах Грузії зменшено до 35 хвилин, ця постанова міністерства освіти буде чинною до кінця березня 1995 року, тобто до приходу теплих весняних днів.

Д-Р Р. МОРОЗ ПОЖЕРТВУВАВ 100,000 ДОЛ. НА ФКУ

Кергонксон, Н. Й. (Р. Барановський). — Читачі „Свободи" мали змогу вже раніше довідатися про вийняткову щедрість на національні цілі д-ра Романа Мороза, лікаря-патріота і заслуженого громадянина. Як емерит він живе тепер з дружиною мґр Ольгою, з дому Патрило, в Кергонксоні, Н. Й.

Д-р Р. Мороз

Покинувши рідні землі в наслідок некорисного для українців ходу Другої світової війни д-р Р. Мороз еміґрував спершу до Арґентини. До ЗСА приїхав у 1956 році. Тут відбув практику в одному із шпиталів Ню Йорку, поборов перші труднощі з мовою, склав стейтовий іспит, набуваючи таким чином право на виконування вільної практики і самостійної праці. Влаштувавшись на працю в Центральному шпиталі в Лонґ Айленд Сити, Н. Й., завдяки своїм професійним здібностям швидко авансував на пост директора медично-хірургічних послуг у цьому шпиталі, а в 1984 році відійшов на емеритуру.

Головна Управа Українського Лікарського Товариства Північної Америки за його заслуги і працю для добра народу, професії і лікарського товариства нагородила д-ра Р. Мороза почесною грамотою, під час 2-го Наукового конґресу у Відні в 1988 році.

У репортажі про цю подію д-ра Павло Пундій у „Свободі" з 6-го квітня 1989 року поданий короткий нарис про життя і діяльність д-ра Р. Мороза. Там підкреслено його заслуги і благородну місію під час окупації совєтами в 1939-41 роках на пості обласного лікаря Тернопільської области у рятуванні українських родин від вивозу на Сибір, включно із звільненням від вивозу і арешту стриєчного брата Патріярха бл. п. Йосифа Сліпого. І знов за німецької окупації 1941-44 років, будучи завідуючим лікарем Тернопільської округи, помагав нашим людям, а навіть рискуючи власним життям, доставляв ліки і лікарські інструменти Українській Повстанській Армії.

Відомі є щедрі пожертви д-р Романа і Ольги Морозів на різні цілі в діяспорі і в Україні, які сягають тисяч долярів на українські дипломатичні місії, на вибори в Україні, пресу, видавництво, школи тощо. Минулого року д-р Р. Мороз, як уродженець Тернополя і маючи особливий сантимент до міста свого народження, столиці Золотого Поділля, прийшов з допомогою Тернопільській обласній клінічній лікарні і закупив для неї важливі і цінні апарати на суму 25,000 долярів.

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.
Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Відхід Л. Бентсена

На короткій церемонії у Білому Домі 6-го грудня ц.р. президент Билл Клінтон „з жалем" попрощав секретаря скарбу Ллойда Бентсена й одночасно повідомив, що він призначив Роберта Рубіна, дотеперішнього дорадника Президента в економічних справах, на наступника Бентсена. „Ню Йорк Таймс" з 7-го грудня правильно стверджує, що не йдеться про ресорт фінансових справ, а про особу Бентсена, найвидатнішу постать в Уряді Клінтона. Коли після другої каденції урядування Роналда Регена республіканським кандидатом став віцепрезидент Регена Джордж Буш, демократичним кандидатом став губернатор стейту Массачусеттс Майкл Дукакіс. Цей останній вибрав собі на віцепрезидента сенатора Ллойда Бентсена і не треба було довго часу, щоб зорієнтуватися, що Бентсен значно перевищує Дукакіса. І та паралеля повторилася з приходом до Білого Дому Билла Клінтона. Ллойд Бентсен, який тепер має 73 роки, був сенатором впродовж 20-ох років і має куди більший державно-політичний досвід і кращу підготову до становища Президента, як його мав і має Билл Клінтон. „Ню Йорк Таймс" висловлює здогад, що Бентсен залишиться і надалі у неофіційному так званому кухонному Уряді. Відхід Бентсена не випадковий і не вийнятковий. Чуємо, що є різні інші члени Уряду, які невдовзі зречуться своїх становищ. Відомо, що щурі мають той особливий інстинкт, що втікають заздалегідь з потопаючого корабля. Бути членом непопулярного демократичного Президента і мати постійно діло з республіканськими головами всіх конгресових комісій — мала приємність. А що кожний з цих ресортових секретарів як урядовець іншого високого становища людина заможна, то нема чого дивуватися, що впродовж найближчих двох років Билл Клінтон не раз висловлюватиме „жаль", що такий то достойник зрікся свого становища.

Нема сумніву, що до занепаду популярности Билла Клінтона чимало причинився поганий склад його Уряду, складеного не під кутом фаховости, а під кутом особистого знайомства чи приязні та зроблених обіцянок різним групам під час передвиборчої компанії. Ті опіцянки сподобалися, сподобалися фрази про потребу залишити дітям і внукам оновлену Америку та про створення мільйонів нових варстатів праці. Вже з теперішньої перспективи можна бачити, що грубою помилкою Президента було влаштування своїй дружині окремого службового приміщення в Білому Домі та доручення їй, адвокатці за фахом, виготовлення конкретного пляну реформ існуючої в Америці системи медичного забезпечення з високим оплачуванням асекурацій та з вийнятково високими цінами шпитального лікування й конечних операцій. Та в теорії добра ідея провалилася з вини самого Президента і його дружини, яка запізно заявила, що до державних справ не буде втручатися.

Створилася в Америці особлива ситуація, якої не було від часу президентури Д. Айзенгавера. Але тоді був республіканський Президент і республіканський Конгрес. Не було ще такої ситуації, щоб президентом був ліберальний демократ та в обох палатах Конгресу більшість мали республіканці. Яка може бути дійсна співпраця Білого Дому, філософія якого фаворизує якнайширшу контролю Уряду і його агенцій, та Капітолю, який визнає незалежність громадян від будь-якої державної контролі. При всій політичній культурі американського політичного світу не можна буде вимингути скреготів і конфліктів у державній верхівці. Такі досвідчені політики, як Бентсен напевне передбачають кризу в найближчих двох роках. Навіщо йому бути в центрі тієї кризи?

В атмосфері „різдвяного духу" не буде політичних конфліктів, але від січня наступного року, коли почнеться перша сесія новообраного Конгресу, треба сподіватися різних несподіванок.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Михайло Шпонтак

ПЕРЕДБАЧЕНІ ЗМІНИ В ЗОВНІШНІЙ ПОЛІТИЦІ ЗСА

У зв'язку з великою перемогою Республіканської партії в цьогорічних виборах, крім переломових реформ в економічно-соціяльній царині, політичні аналітики передбачають і зміни в зовнішній політиці ЗСА. Ще минулого літа Конгрес ЗСА проголосував за припинення фінансування запобіжних дій стосовно ембарго достави зброї урядовим збройним силам Боснії. Зараз після виборів перезидент Билл Клінтон односторонньо (без згоди НАТО) зарядив американській морській фльоті скасування ембарго постачання зброї Боснії. Найновіші події з поля битви в Боснії показують, що це скасування ембарго було спізнене і недостатнє, але нема сумніву, що президент Клінтон виконав волю Конгресу в наслідок премоги республіканців в останніх виборах. Голоси в американській пресі заповідають значні зміни в закордонній політиці ЗСА.

Як інформує Стівен Ерлангер з Москви, сам президент Російської Федерації Боріс Єльцин передбачає труднощі і тертя в російсько-американських стосунках в наслідок досягнення контролі Республіканської партії в обох палатах Конгресу ЗСА. У статті п.з. „Вибори і Кремль" у газеті „Ню Йорк Таймс" з 13-го листопада автор передбачає нові напруження між Москвою і Вашінгтоном, бо уряд Б. Єльцина перейшов на позиції центристів-націоналістів (шовіністів) у внутрішній і зовнішній політиці Російської Федерації. Зміни становища Б. Єльцина сталися в наслідок опозиції в Думі, яка прийняла настанову опору в справі Боснії, Іраку, НАТО, але загарбницькі наміри стосовно відновлених незалежних держав, колишніх республік СССР, турбують Вашінгтон.

Республіканці, пригадує автор, завжди реагували стримано і скептично в сторону Москви. Сенатор Джесі Гелмс, який стане головою Комісії зовнішніх зв'язків у Сенаті, пообіцяв значне скорочення закордонної фінансової допомоги ЗСА та більш рішучу лінію стосовно Росії. Він підтримує швидке поширання НАТО на Схід, яке Москва твердо опонує. Президент Клінтон, продовжує автор, більш ніж Німеччина, був згідний відкласти справу поширення НАТО, але з приходом республіканської більшости в Конґресі, Вашінгтон буде менш перейматися результатами політичних зіткнень зовнішньої політики ЗСА. Республіканці критикують Адміністрацію Клінтона, що фінансово-економічна допомога Росії є занадто великодушною і то на рахунок неросійських новопосталих держав після розпаду совєтсько-російської імперії. В додатку, допомога Росії не була успішною, бо у виборах виграють російські шовіністи і комуністи.

Автор статті наводить погрожуючі голоси з Москви, які не заповідають поліпшення американсько-російських стосунків. Після часткового знесення ембарго на доставу зброї Боснії, депутати в Думі Російської Федерації погрожують збільшенням допомоги сербським напасникам — в них зброї „хватить" і вони знайдуть дорогу, як її доставити сербам в інтересах Росії.

В таких нових обставинах є й інші голоси щодо европейсько-американських стосунків, які заторкують безпосередньо і життєві інтереси України. Поміркований сенатор, республіканець Боб Дол з амбіцією стати президентом ЗСА, новий лідер республіканської більшости в Сенаті, інтенсивно підтримував позитивну настанову президента Билла Клінтона у справі ратифікації, з певними поправками в користь Америки, ГАТТ (генеральної угоди в питаннях торгівлі і тарифів). Можна також передбачати підсилення співпраці в „Партнерстві для миру" замість поширення НАТО та підтримку зусилля для поліпшення системи европейської безпеки через Конференцію безпеки і співпраці в Европі, можливо і під новою назвою — „Організація безпеки і співпраці в Европі". Така настанова міжнародної співпраці могла стати і у висліді успішних відвідин „на вершинах" Вашінгтону Президентом України Леонідом Кучмою. На питання журналістів на пресовій конференції у справі поширення НАТО на Схід, Президент Кучма поставився рішучо проти нового двоподілу Европи, кордони якого перетинали б Україну. Він підтримує підсилення безпеки в Европі більш еволюційно, власне через Організацію безпеки і співробітництва в Европі.

Передбачені зміни в зовнішній політиці ЗСА, а також фінансово-економічна допомога Україні, можуть мати кращі шанси в процесі закріплення відновленої незалежної демократичної української держави.

Андрій Петрух,
Львів

УКРАЇНА І ДІЯСПОРА — ПИТАННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН

II

А тепер розглянемо, які існують проблеми у спілкуванні українців на батьківщині з діяспорою. Передусім над галичанами тяжіє стереотип про „вуйка з Америки". Окремі добрі стосунки в родинах, що мали форму матеріяльної підтримки, були перенесені на відносини між діяспорою та Україною. Був створений міт, що з Америки повинна надходити найновіша і найкоштовніша допомога. І звичайно нею можна розпоряджатися як завгодно. На початках були навіть щирі здивування, коли в гуманітарних вантажах знаходили добротні, проте вживані речі (апарати, знаряддя, літературу). Дехто сприймав і сприймає це сьогодні як образу.

Підсвідомо існувала ілюзія, що після проголошення самостійности діяспора „витягне" Україну на рівень Америки. Саме тому на сьогоднішній день маємо другу крайність — з діяспорою нема чого мати справу. Що є теж шкідливим. Наявність такого чисельного форпосту нації в наймогутнішій країні світу є дуже вагомим фактором у розвитку власної держави. Як добрий приклад може служити польська діяспора і навіть невеликі, проте організовані діяспори балтійських народів. Гармонійні відносини материк—діяспора у згаданих націй завжди відігравали відчутну ролю в економіці своїх держав, допомагали вирішувати стратегічні питання у політиці.

Не обов'язково бути психоаналітиком, щоб зрозуміти вплив на психологію та на світогляд різних соціяльних систем, стабільних чи нестабільних умов проживання індивідуума. Аналітичний, розважний і навіть прагматичний підхід до вирішення справ, що є типовим для представників діяспори, часто сприймається в Україні як скупість, вагання і навіть небажання співпрацювати. Жителі Америки не звикли ризикувати, приймати рішення у невизначених обставинах. В Україні кожний день і час несе невизначеність і неясність. Жителі України до цього звикли. Людям з діяспори дуже важко зрозуміти відносини у нашому хаотичному світі, де на кожному кроці діють нелогічні закони і чинники. Звідси і походить тактика вичікування, зволікання з прийняттям рішення, особливо у питаннях, пов'язаних з фінансами.

Проживання у стабільному, забезпеченому і впорядкованому суспільстві підсвідомо формує у представників діяспори відчуття зверхности, могутности, визначає тенденцію до критиканства, повчання інших. У той же час низький економічний рівень обумовлює формування в особистості комплексу меншевартости й навіть озлоблености з випливаючими звідси дріб'язковими рефлексіями. Боляче й амбітно сприймається при таких обставинах навіть добрі поради, не кажучи вже про конструктивну критику. Як одна, так і друга настанови надзвичайно утруднюють контакти, часто ставлять під загрозу вирішення справді важливих питань.

Українцям на батьківщині є незрозумілою амбітність та конкуренція між окремими представниками діяспори, які приїжджають з доброчинною місією. В Україні є так багато проблем, що вистачить для всіх, хто насправді бажає допомогти рідному народові. Маючи певний досвід співпраці з діяспорою, можу ствердити таку закономірність: чим більше амбітних претенсій пов'язано з доброчинними справами, тим менша ефективність останніх. У той же час усі, хто щиро і безкорисно намагався допомогти Україні, завжди знаходили добру славу і визнання, як на батьківщині, так і за її межами. Не буде зайвим нагадати кредо українських патріотів: „Бог і Україна — понад усе". Якщо вирішується доля народу, особисті неприязні та амбіції повинні забуватись.

Окремо слід згадати відносини з відвідувачами з України, кількість яких за останні роки значно збільшилась. Вже перші численні контакти з ними викликали в діяспорі багато нарікань. Некоректні, а то і зовсім непорядні поступки окремих осіб ототожнювались з усіма українцями. У діяспорі всі люди собі відомі і знають, що від кого можна чекати. Перші гості з України після закінчення холодної війни були для діяспори „сірими кониками" — невідомими суб'єктами, серед яких могли траплятись різні люди. Як відомо, нові шляхи можуть прокладати і не зовсім чесні особистості. Варто згадати хоча б історію ЗСА. Лише взаємна проникливість, зростання числа контактів і терпеливий діялог уможливлять зниження подібних непорозумінь.

Сьогодні в орієнтації на співпрацю з діяспорою домінують матеріяльна та фінансова форми допомоги. Так довго продовжуватись не може. Зовсім не розвинуті можливості інформативної допомоги, що вимагає менших фінансових витрат, а щодо результативности і значимости є більш важливими. На сьогоднішній день Україна задихається в інформаційному голоді. Це стосується не тільки гуманітарної чи технологічної ділянки. Відсутній грамотний міжнародний маркетінг навіть на рівні урядових структур, що створює сприятливі обставини для міжнародних справ. Інформаційна співпраця є стратегічно важливою для формування та навчання нового покоління громадян України, як незалежної держави.

Українці не втратили своєї природної сприйнятливости до нового, готові вчитись і вдосконалюватись. Усім відома гнучкість і пластичність української психології. Це є добрим ґрунтом для засіву врожайного зерна. Усім, хто хоче допомогти Україні, треба вжитися в її проблеми та болі, навчитись розрізняти основне й другорядне. Лише тоді щире бажання допомогти Україні матиме добрі наслідки. У цьому переконались і отримали велике моральне задоволення чимало представників з діяспори, які з відкритим серцем приїжджають в Україну, щоб словом і ділом допомогти їй.

(*Закінчення на стор. 3*)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про завмирання товариського життя

Швидкими кроками наближається переповнений можливостями святкування час, що тут, в країні нашого перебування, вже розпочався із славним Днем Подяки, чи пак „Днем індика", і тепер буде тягнутися ген аж через Новий Рік, почерез наші два Різдва аж по Йордан.

Кожний має можливість якось ці повні святочного настрою дні відзначити з родиною чи друзями ще перед тим, як у нас розпочнуться балі дебютанток та інші публічно-танцювальні імпрези.

Отож нагод для товариського спілкування можемо мати досить, але чи сама нагода вистачає? Чи не треба до цього ще відповідного настрою і доброго товариства і тої щирої веселости, якої не дасть більша кількість сконсумованого алькоголю, а лише відповідна тепла товариська атмосфера, створена відповідно підібраними людьми?

Так якось здається, немов тепер починає бракувати саме тих звичайних людських ознак спілкування як по одному, так по другому боці океану, хоча причини до того дуже різні. Але, пише нам повна життя молода людина зі Львова у своєму останньому листі, як уявляє вона собі свята та святкові дні, і з великою прикрістю стверджує, що молодь не вміє вже так весело проводити товариські зустрічі, як було раніше. Пише вона, що гумор можна підняти лише алькоголем, а не так спонтанно і просто з самої радости перебування разом, у гурті, де можна посміятися, поговорити, поспівати, потанцювати чи навіть посперечатися. А покоління її батьків зі сантиментом згадує часи, коли товариські зустрічі в скупих, але теплих настроєм домашніх приміщеннях ішли в парі із різдвяним настроєм і тягнулися цілий цей період аж до Йордану. Люди відвідували себе, колядували потайки, а відтак вже відверто ходили з вертепом і ділилися не дарунками, т.зв. „дуростійками", як це часто буває тут, але то були скромні дарунки серця, щирости і любови, що зігрівали душу. Тепер важкі економічні обставини змушують багатьох рахувати, скільки коштує все, що поставлене із харчів та напитків, а ті підрахунки з багатьма зерами у висліді забирають настрій, що є першою передумовою приємної чи товариської учти.

Тут, у нас, де всі ті атрибути економічного порядку не існують, — товариське життя завмирає безповоротно повільною, але певною смертю, з інших причин. Як їх найкраще окреслити? Може виною тут є постійний брак часу, про який чується від усіх молодших віком, що поміж працею, родинними обов'язками і віддаллю не мають ані охоти, ані сили плекати товариські зустрічі? А може бажання показатися кращим від гостей виснажує так, що при зустрічі вже не стає сил і запалу, щоб підсичувати такі товариські ватри вогнем веселости, гумору чи цікавої розмови.

Здається, що останні місяці, пересичені громадськими імпрезами, відібрали вже до решти охоту та сили до плекання товариського життя, яке і так штигулькає від кількох років. Забулися зустрічі для приємности, а не з обов'язку, забулася можливість навіть поспівати чи потанцювати у домашньому оточенні, затих сміх і цікава розмова, а заступив їх всеціло процес безперестанного жування, адже прийшлося на вечерю, а не на забаву! Забулася можливість літературних зустрічей у домашній атмосфері, забулася гітара, невимушене музикування, забулося під галас „реп", що існує ще інакша музика, тепер так покинена і забута.

Виглядає, що товариське життя і тут і там починає бути щораз більше пересічне і вже лише є частиною історії нашої зпорохнявілої культури і побуту, про що будуть розповідати нашим внукам, як про байку з тисяча і однієї ночі. А може треба тепер, перед святочним періодом, призадуматися над тим, що ні щастя, ні здоров'я, ні роки життя не є під нашою контролею, бо ними завідує Бог, а лише радість і приємність можемо вчинити собі взаємно самі ми?

О-КА

„ВІРИМО В УКРАЇНУ!"

(Слово Президента Леоніда Кучми до української громади на бенкеті в Ню Йорку 19-го листопада 1994 року)

II

Президент ініціював підписання відповідних загальнонаціональних актів злагоди з усіма політичними силами. Це стосується і суперництва між законодавчою та виконавчою владою, яка, на жаль, ще має місце. Негативно позначається на цих процесах і неповна визначеність конституційного розмежування повноважень усіх гілок влади, що дісталось нам в спадщину. Ми маємо серйозну надію на вирішення цієї проблеми за допомогою закону про владу, проєкт якого опрацьовано в Адміністрації Президента. Нам всім в Україні необхідно знайти порозуміння, бо вона не витримає політичних та соціяльних конфліктів. Будь-яке силове зіткнення навіть льокального характеру стане згубним для економіки — знищить нашу державу.

Хочу привернути увагу і до того, що питання стабільности та безпеки України, враховуючи наш промисловий та військово-технічний потенціял, є проблемою ґльобального характету. В тому зв'язку я дозволю собі звернутися і до впливових кіл української діяспори з проханням бути зваженими і обережними в оцінках тих чи інших подій в Україні. Як голова держави, я глибоко переконаний, що не може бути вільного демократичного суспільства без особливого і дбайливого ставлення владних структур до збереження та примноження духової спадщини. Знаю, що це питання є для вас особливо важливим і ви маєте на це підстави. Протягом десятиліть ви зберігаєте в далеких країнах безцінні надбання української культури. Українська ментальність, мова, пісня є невід'ємними складовими вашого повсякденного життя. Я хочу на нашій зустрічі ще раз з усією силою наголосити, що Президент наполегливо і послідовно робитиме все для відродження та розвитку української духовности. Українська мова і культура будуть під постійним захистом держави, в цьому не має бути ні в кого сумніву. Разом з тим ми прагнемо створити належні умови культурного розвитку представників усіх націй і народностей, які мешкають в Україні. Щирі і політично неупереджені люди мають зрозуміти, що це єдино можливий шлях до суспільної злагоди та цілісности України.

Важливою складовою становлення України, як суверенної держави, є утвердження її міжнародного авторитету та престижу. В цьому відбуваються глибокі зміни. Україна значно нарощує свою активність у відносинах з Росією та іншими країнами СНД, це зона наших стратегічних інтересів. Ми намагаємося надати міждержавним стосункам з цими країнами все більшого взаємовигідного характеру, будувати їх на принципах рівноправности, добросусідства, взаємоповаги, невтручання у внутрішні справи, поширювати і поглиблювати економічне співробітництво. Такі принципи є запорукою цілісности та суверенности України. Це слід знати і добре розуміти. І вже шанси розвиваються у наших зв'язках зі західніми країнами. Встановлені стосунки особливого партнерства з Канадою, українська діяспора якої активно впливає на їх розвиток. Відбувається процес поступової інтеграції України в европейське співтовариство. Ми не зовсім задоволені темпами цієї інтеграції, хоча не все залежить тільки від нас. Україна є европейською державою і ми надалі будемо приділяти цьому питанню великої уваги. Відбувся перелом на краще наших взаємин із міжнародними фінансовими інституціями і перш за все із Міжнародним валютним фондом та Світовим банком.

Не можу сьогодні обійти важливої події, яка останніми днями жваво обговорюється, скажу без перебільшення, всім світовим товариством. Я маю на увазі історичне рішення про приєднання України до договору про нерозповсюдження ядерної зброї. В зв'язку з цим хочу запевнити вас; головне, що бралось до уваги, — належне забезпечення національних інтересів нашої держави. Цей політично розважний крок підтверджує всій світовій спільноті добру волю українського народу, як надійного, передбачливого партнера, який сумлінно дотримується своїх зобов'язань, демонструє неухильне прагнення нашої держави зробити свій значний внесок у справу ґльобального скорочення існуючих ядерних арсеналів. Не зважаючи на серйозні економічні труднощі, Україна є відкритою для дальшої розбудови українсько-американських відносин у політичній, економічній, науково-технічній та інших галузях. Це і є метою моєї державної візити до ЗСА. Ми очікуємо конкретних результатів у двосторонніх зустрічах і переговорах. Не будемо приховувати, що ми особливо зацікавлені у визнанні України як держави зі статусом перехідної економіки. На сучаному етапі це слугуватиме важливим чинником підтримки стратегічного курсу на проведення економічних реформ, бо хотіли б отримати підтримку у цьому питанні.

Україна може і буде економічно сильною і процвітаючою, єдиною і неподільною державою. Не будемо втрачати у це нашої віри і спільно працюватимемо заради цієї великої мети.

Ще раз щиро вдячний за цю зустріч, моя дружина і вся наша делегація зичить вам, вашим сім'ям миру і добробуту і невгасимої віри у краще майбутнє України.

Дякую за увагу! Слава Україні!

ЩОБ ЗАХИСТИТИ національну валюту від фальсифікацій, Народний банк Югославії, до складу якої, як відомо, входять тепер тільки Сербія і Чорногорія, випустив в обіг нові гроші, вартістю 5 і 10 динарів, видрукованих з посиленим способом захисту від підроблень. Нові купюри мають флюоресцентну смужку. Однак не минуло й трьох місяців, як з'явилися перші інформації про масові фальшування нових югославських грощей. Голова Народного банку Драгослав Авбрамовіч спочатку сказав з цього приводу, що, мовляв, „фальшивомонетники підроблюіть тільки вартісну, тверду валюту, й отже, динар потрапив у добру компанію доляра і марки".

Україна...

(Закінчення зі стор. 2)

Розглядаючи у статті складні та болючі питання сьогочасних відносин України й діяспори, автор не мав наміру критикувати когось, чи хвалити одну або другу сторону. Єдина мета — це допомога своїм землякам в Україні й на поселеннях краще розуміти один одного, перебороти закономірні труднощі на новому етапі в історії нашої держави і народу. Україні потрібна діяспора, діяспорі — Україна.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що з волі Всевишнього на 79-му році життя відійшла від нас у Вічність наша найдорожча СЕСТРА І ТЕТА

бл.п.

НАТАЛІЯ ЄРЕҐА з дому РУДА

ПАРАСТАС — в п'ятницю 9-го грудня о год. 4-ій по пол. в похоронному заведенні Ґрея, Порт Джервіз, Н.Й.

ПОХОРОН — в суботу, 10-го грудня о год. 10-ій рано в церкві св. Володимира в Ґлен Спей, Н. Й. на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишені в смутку:
сестра — МИХАЙЛИНА РУДА на Україні
племінники — КАЛИНА З. БЕЗХЛІБНИК
— БУТЛЄР з родиною
— ХРИСТИНА
— ОРКО СОЛОНИНКА
— УЛЯНА ШЛЕЗАК з дому БЛАХОВСЬКА з родиною
— БАРБАРА ПОЛЯРД з дому РУДА в Англії
— БОГУСЛАВ БЛАХОВСЬКІ
— ЄЖИ БЛАХОВСЬКІ в Польщі

та ближча і дальша родина в Польщі, Україні й ЗСА.

ПОДЯКА

дня 26-го вересня 1993 року несподівано відійшов у Вічність, у повному розгарі громадської праці, наш найдорожчий і незабутній МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ВУЙКО

св.п.

РОМАН ДАНИЛЮК

В час безмежного горя ми отримали велику кількість сердечних особистих, телефонічних і листовних виявів співчуття.

Не в силі всім особисто подякувати, тому цією дорогою складаємо найщирішу подяку усім хто в будь-який спосіб старався улегшити наш біль.

Сердечно дякуємо всім членам нашої родини, приятелям, знайомим та представникам комбатантських і громадських організацій, які так численно взяли участь у похоронних відправах.

Спеціяльно вдячні достойному консулеві Вікторові Крижанівському і його дружині Людмилі, що помимо зайнятого і дуже обмеженого часу, були з нами в цих тяжких для нас хвилинах.

Особлива подяка всім побратимам дивізійникам за так численну участь у похоронних відправах та за участь представників ветеранських організацій з прапорами, за зворушливе прощання свого побратима військовим салютом в похоронному заведенні і на цвинтарі та за почесну стійку при домовині в церкві.

Дякуємо членам Виконавчого Комітету Українського Братського Союзу, членам Дирекції УАКРади та членам УНДому в Ню Йорку, що прийшли відпровадити свого вірного члена на вічний спочинок.

Шановній Вірі Шумейко спасибі, що замкнула своє подорожне бюро в день похорону і уможливила своїм щирим співпрацівникам бути з нами.

Дорогим членкам 83-го Відділу СУА в Ню Йорку сердечно дякуємо за слова розради і моральну підтримку.

Всечеснішим отцям: о. Лаврентієві Лаврентюкові, о. крилошанинові Петрові Огіркові протопресвітерові Володимирові і Базилевському щиро дякуємо за відслуження спільної Панахиди у похоронному заведенні Андрет.

Високопреподобному о. ігуменові Патрикієві Пащакові, пароховi церкви св. Юра, сердечно дякуємо за відслуження похоронних відправ в день похорону за поминальну проповідь та за відпровадження тіла на вічний спочинок на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Сердечна подяка усім хористам під диригентурою маестра Андрія Добрянського, які своїм хоровим співом звеличали відправу Панахиди.

Особлива подяка маестрові А. Добрянському за прегарний спів під час усіх похоронних відправ.

Щира подяка за зворушливі слова прощання і признання за працю Романа для добра української спільноти в ЗСА, а із проголошенням незалежної України для добра і розвитку громадських установ в Україні і східній діяспорі. У похоронному заведенні прощали: представник до ООН Віктор Батюк від України, мгр Уляна Дячук від Української Американської Координаційної Ради, Осип-Куба Голинський від Головної і Крайової управ 1-ої УД УНА, Орест-Ґоґо Слупчинський від Станиці Дивізійників в Н.Й., ред. Ігор Длябога від Об'єднаних Організацій міста Ню Йорк.

Над могилою прощав — на превеликий жаль тепер вже покійний колега по зброї св. п. Роман Гасцький. На тризні прощали: Іван Олексин від Українського Братського Союзу, д-р Степан Ворох від української громади, Євген Стахів від дирекції Українського Народного Дому в Н. Й., Людмила Крижанівська — дружина генерального Консула, від українського консуляту в Н.Й., Зенон Василькевич від УАКРади, Відділ Дітройт, Олександер Пришляк від Станиці Дивізійників у Гартфорді, Ігор Раковський від приятелів.

Всім промовцям наша сердечна подяка за щедрі слова.

Спасибі за допис про Романа у „Вістях Комбатанта" за підписом Романа Гасцького.

Ми зворушені статтями, які появилися про покійного Романа в Україні у газетах „Літературна Україна" від Ради Спілки Письменників України і редакції газети та „Вісті з України", які помістили усі вислови співчуття та вияви вдячности за працю Романа в Україні, від Української Всесвітньої Координаційної Ради, Ради і Секретаріяту Товариства „Україна", від редакції газети „Вісті з України", Конгресу Українців Російської Федерації і Товариства „Славутич" та інших українських товариств у Москві, від Товариства Української Культури Кубані та від Спілки Українців Придністров'я. Читаючи їх ми бачимо як багато щирих українців запізнав Роман в Україні і як вони зуміли оцінити його працю.

За дописи і всі співчуття ми сердечно дякуємо.

Щиро дякуємо Марійці Шепарович за велике зрозуміння і фахову поміч.

Моя сердечна подяка Олі Гасцькій, Ліді і Андрієві Закревським, які у перших хвилинах мого нещастя були для мене великою моральною підтримкою і допомогою.

Безмежно вдячна моїм сердечним приятелям Марійці і Юрієві Штогринам за кожночасну поміч, як під час похорону, так і по сьогоднішній час. Спеціяльна подяка Юрієві Штогринові, що зайнявся збіркою на добродійні цілі в пам'ять Романа та за вміле переведення тризни.

СЕРДЕЧНО ВДЯЧНІ за ВІНКИ І КВІТИ ВІД:

Генерального Консульства в Ню Йорку, Головної Управи Братства УД УНА, Віри, Антона і працівників Ковбаснюк агенції, пластового Куреня ОХ, приятелів компанії AT&T, Кузинів: Оксани і Івана Микитин та дітей: Віри з родиною, Ростика з родиною і Тараса і Діяни: Романа і Люби Мицик та дітей: Наталії і Леда та Марти і Марка, Лідії Крамарчук, родини Винників, Ольги Фостяк, Мирослава і Одарії Трешневських, Ярушки, Всеволода Онишкевича і Михайла Гись, Христі Сай, від сестри Слави і Ореста, родина Олсарчик, Орест і Христя Декайли, приятелі фірми Consumer Reports, приятелі фірми Prodigy, Chris Arnone & Steve Galfond, приятелі Consumer Union

В ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОГО ЖЕРТВУВАЛИ:

НА СЛУЖБИ БОЖІ:

В 40-ий день особисто від себе відправили Всеч. отці: о. Базилевський Володимир, о. Карась Богдан, о. Мудрий Любомир.

НА СЛУЖБИ БОЖІ:

Бачинські А. і М., Бородайко Леся, Вацик Евгенія, Гасцькі Роман і Ольга, Голинські Осип і Іна, Гуглевич Роман і Ольга, Гуменюк Ярослав, Ґлют Орест і Ліда, Данилюк Адріян і Люїза, Данилюк Надія, Побратими Дивізійники в Дітройті, Ді-Реста Евген і Дарія, Дорожинські Іван і Ірена, Доберчак Марта, Жеребецькі Богдан і Ярослава, Закревські Андрій і Ліда, Касіян Марія, родина Кекіш, Кузик Дарія, Ковалишин Ольга, родина Корнило, Коченаш Марія, Крамарчук Богдан і Ліда, д-р Крамарчук Ірена, Крушельницька Лідія, Кулинич Мирослав і Зеня, Левицькі Богдан і Ірена, Лодзюк Володимир, Лозинський Миролюб, Менцінські Орест і Слава, Менцінські Юрко і Марта, Микитин Іван і Оксана, родина Моралес, Мотиль Александер і Марія, Надрага Юстина, Новаківська Нюня, Оберишин Ярослав і Галя, Остапяк Роман, Притоцька Іванка, Прус Роман і Оксана, Рак Володимир і Анна, Сеник Богдан і Христя, Сливоцькі Володимир і Стефанія, Слиж Володимир і Богданна, Стасів Петро і Ґеня, Стасів Стефан і Надія, Стахів М. і А., Струк Марія, Тиханські Евген і Оксана, д-р Федорців з родиною, Фостяк Богдан і Володимира, Харина Марія, Цапар Ірена, Чума Евгенія, Яблонська Александра, Ярош Евстахій і Марта.

НА УКРАЇНСЬКИЙ КОНСУЛЯТ в НЮ ЙОРКУ:

5,100 дол. Рак Володимир і Анна;
270 дол. працівники Компанії „Consumer Products";
250 дол. Байляк Роман і Анна;
по 200 дол. Данилюк Джордж з родиною, Сливоцькі Стефан і Володимира;
150 дол. Трембіцькі Володимир і Ярослава;
по 100 дол. Балабан Ярослав, Білевич Олександер і Ірена, Боднар Богодар і Оксана, Глушко Роман і Марія, Городецькі Ярослав і Ольга, Гуглевич Роман і Ольга, Івашків Евген і Евгенія, Камінський Едвард, д-р Каратницький Зенон і Дана, Крумшин Александра, Кузик Дарія, Логуш Еронім, Менцінські Орест і Слава, Микитин Іван і Оксана, Роговські Володимир і Олімпія, д-р Сендзік Нестор і Ніля, Сендзік Теодозій і Віра, Стеранка Юрій і Оксана, Штогрин Юрій і Марійка, Шумейко Антін і Віра;
75 дол. Фостяк Богдан і Володимира;
по 50 дол. „Адасько", Баранецькі Володимир і Христина, Бачинські Ярема і Варка, Білан Александер і Міра, Вільсон Абрагам і Христина, Гасцькі Роман і Ольга, Гельбіг Юліян і Яруня, Голинські Осип і Іна, Дорожинські Іван і Ірена, Дубик Ольга, Котис Богдан і Ліда, Кравченюк Стефан і Дарія, Крушельницька Лідія, Куровицькі Ярослав і Ірина, Лабка Ярослава, Лозинський Миролюб, Лучечко Іван і Ярослава, Мельникович Ю. і О., Менцінські Юрій і Марта, Микитин Ростик і Джіна, Михалевич Павло і Люба, Мицик Орест і Марійка, Мицик Роман і Люба, Ничай Микола, Пришляк Олександер і Анна, Прокоп Мирослав і Люба, Прус Роман і Оксана, Романів М. і І., Салевич Зенон і Віра, Саленко Всеволод і Ліда, Сеник Ігор і Дарія, Тиханські Евген і Оксана, Томоруг Ярослав і Марійка, Цьолко Маріян і Надія;
по 30 дол. Галів Микола і Зірка, Ґлют Орест і Ліда, Жеребецькі Богдан і Ярослава, Крумшин Люба, Леськів Александер і Дарія;
по 25 дол. Ґенза Дарія, Зазуля Теодозій і Оля, д-р Зелик М. Коюрин Роман і Ольга, Крумшин Соня, Кушнір Юрій і Христя, Левицькі Богдан і Ірина; Миськів Володимир і Оксана, Оберишин Ярослав і Галина, Пастернак Юрій і Оля, Полчі Ґері і Розалія, Раковські Роман і Люба, Рубель Ярослава, Савчук Богдан і Надія, Фалько Анатолій, Червоняк Ярослав і Катруся, Чорний Микола і Стефа, Шмігель Мирослав і Надя;
по 20 дол. Горбачевські Андрій і Дарія, Дигдало Володимир і З. Книш Михайлина, Лопатинські Олег і Оксана, Надрага Юстина, Процик Володимир, Шуст Марійка, Яскір Іван і Віра;
15 дол. Томашевські Михайло і Оксана;

Разом ____________ 10,720.00 дол.

НА ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ при УКРАЇНСЬКІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ КООРДИНАЦІЙНІЙ РАДІ:

125 дол. Крамарчук Богдан і Ліда з родиною;
по 100 дол. Менцінські Орест і Святослава, Ярош Евстахій і Марта, УАКРада — Відділ Баффало, Пастушенко М.;
по 50 дол. „Адасько", Борковські Роман і Марійка, Ґавдяк Ігор і Наталка, Ґой Петро і Леся, Демчук Анна, Ді-Реста Евген і Дарія, Дячук В. і Уляна, Закревські Андрій і Ліда, Косович Дмитро і Стефанія, Олесницький Юрій, Пастушенко Ярослав і Надя, д-р Самбтулка Теодозій і Дарія, Серант Іван і Стефанія, Стахів Евстахій і Марія, Тиханські Евген і Оксана;
40 дол. Костирка Роман і Ярослава, Ліщинські Дамян і Оксана;
30 дол. Палій Яків і Марійка;
по 25 дол. Василькевич Зеновій і Марта, Корбутяк Д., Котляр Андрій, Котляр Марко, Котляр Тарас, д-р Крамарчук Ірена, Мичковські Мирослав і Люба, Навроцькі Юрій і Христя, Никифорук Василь і Зеня, Фіцалович Лідія, д-ри Шебунчаки Богдан і Стефанія, Шумель Соня;
по 20 дол. Древницькі Т. і Д., Процик Володимир, Слиж Володимир і Богданна.

Разом ____________ 1,745.00 дол.

НА „ВІСТІ КОМБАТАНТА":

100 дол. Гончаренко Юрій і Марія;
по 50 дол. „Адасько", Гасцькі Роман і Ольга, Гнатейко Мирон і Ольга, Закревські Андрій і Ліда, Іваницькі Роман і Лєна, Кіршак Александра, Кулинич Мирослав і Зеновія, Логуш Орест, д-р Панчук Ярослав і Ярослава, д-р Сілецький Богдан і Люба, Ференцевич Юрій і Христина, Чайківські Богдан і Ірина;
40 дол. Микитин Тарас і Дасн;
по 30 дол. Гнатківський Володимир, Сокольські Роман і Анна;
по 25 дол. Артимишин Богдан і Філя, Кандюк Богдан і Галина, Кобрин Атанас і Катруся, Кобрин Роман і Ольга, Ля-Рош Барбара, Леуш Стефан і Анна, Масник Евстахій і Соня, Мотиль Александер і Марія, Полчій Ґері і Розалія, Раковські Ігор і Софія, Слупчинські Орест і Марійка, Титла Маркіян і Наталка, Трешневські Мирослав і Одарія, Фостяк Ольга, Шипайло Евген і Володимира, Юзенів Михайло і Александра, Яблонська Александра;
по 20 дол. Букачевські Ярослав і Ярослава, Голинські Осип і Іна, Григорович Кирило і Ірена, Корчинська Евгенія, Левицький Осип, Максимюк Стефан і Галина, Мокрівські Іван і Ірена, Процик Володимир, Шепарович Марійка;
15 дол. Старосольська Уляна;
10 дол. Левицькі Богдан і Ірена;

Разом ____________ 1,430.00 дол.

НА БРАТСТВО „БРОДИ-ЛЕВ":

по 50 дол. родина Бідяк, Дармограй Андрій і Реджіна, Мицик Ірена, д-р Кмета Надія;
30 дол. Дзядів Данило і Оксана;
по 25 дол. Ґрабан Анна, Казанівські Орест і Сузанна, Маік Марія з родиною, Фостяк Олег і Катерина, Филипович М. і С.;
по 20 дол. Ґосвич Ольга, Левицькі Богдан і Ірена, Фостяк Деонізій з родиною;

Разом ____________ 415 дол.

НА КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКЕ ТОВАРИСТВО:
(зібрав д-р Андрій Кмета — щиро дякуємо)

100 дол. Демчук Анна;
50 дол. Куць Володимир і Віра;
25 дол. Крамарчук Ірина;

Разом ____________ 175.00 дол.

НА ФОНД СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ — ФІЛІЯ ТОРОНТО:

по 50 дол. Венгриновські Ярослав і Віра, Винників Ярослав і Дарія;
по 35 дол. Коморовський Андрій, Спольська Марія;

Разом ____________ 170.00 дол.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „НАШЕ ЖИТТЯ":

по 50 дол. 83 Відділ СУА, Ратич Іванна
25 дол. Ґерус-Мартюк Марія
по 10 дол. Гевко Наталія, Дума Наталія, Рогожа Міля.

Разом ____________ 155.00 дол.

НА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ ПРИ ГАРВАРДІ:

100 дол. Стельмах Зеновій і Оксана;
25 дол. Дужі Ярослав і Ольга.

Разом ____________ 125 дол.

НА БУДОВУ ПАМ'ЯТНИКА СІЧОВОМУ СТРІЛЕЦТВУ на ЛЕМКІВЩИНІ:

100 дол. Доберчак Марта.

НА ДИВІЗІЙНИЙ МУЗЕЙ у ЛЬВОВІ:

100 дол. Слава Менцінська.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в НЮ ЙОРКУ:

25 дол. Мартинець Іванна.

НА ФОНД ЧОРНОБИЛЯ:

25 дол. д-ри Барановські Роман і Стефанія,

Загальна сума пожертв в пам'ять покійного ____________ 15,185.00 дол.

Усім жертводавцям наша сердечна подяка за щедрі датки. Нехай Всевишній винагородить вас своїми ласками.

дружина — МАРТА
сини — ОЛЕГ з дружиною ТУНЕЮ
— АНДРІЙ з дружиною ХРИСТЕЮ

В пам'ять нашого найдорожчого мужа і батька складаємо:

500 дол. на Фонд Допомоги Україні при УБС;
по 100 дол. на Броди-Лев, на „Вісті Комбатанта", на Пресовий Фонд „Нашого Життя", на будову церкви у Любомі Великім — Україна, на будову цвинтаря для перепоховання тлінних останків поляглих в бою під Бродами — Україна

Разом ____________ 1,000.00 дол.

Проєкт...

(*Закінчення зі стор. 1*)

Згідно з повідомленням УНІАР, Генеральна прокуратура підготувала список із 395-ох депутатів Рад різних рівнів, які від правосуддя захистив статус депутатської недоторканости. Тому голова Комісії боротьби зі злочинністю Григорій Омельченко та депутати від УРП, Руху та інших демократичних фракцій виступають за скасування статусу депутатської недоторканости.

А жертвам Чорнобиля немає кінця

Д-р І. Пельц з донечкою.

.Українська Кредитова Кооператива в Бостоні інформує про трагічну долю ще одної жертви ядерної катастрофи в Чорнобилі, що шукає конечної для життя лікарської помочі в ЗСА.

Тим разом ідеться про зовсім молоду особу, 29-літню лікарку з Києва д-р Ірину-Оксану Пельц, чоловік якої також лікар. Показується, що наслідком радіації у д-р Ірини Пельц розвинувся злосливий формою рак щитовидної залози. Операція, яку вона мусіла негайно після діягнози зробити в Києві, не усунула залози і стан її здоров'я погіршується.

Родина хворої поробила усі заходи, щоб д-р І. Пельц могла приїхати до Бостону, де можуть перевести складну операцію і тим врятувати життя молодої надійної людини. Лікарня в Бостоні вимагає однак початкової кавції у висоті 10,000 дол.

Українська кредитівка у Бостоні розпочала негайну акцію для збірки потрібних фондів та зложила на ту ціль 1,000 дол. за ініціятивою голови Дирекції д-ра Івана Дідюка. Він теж звертається з гарячим закликом до людей доброї волі в ЗСА, щоб допомогли врятувати життя молодої жертви катастрофи в Чорнобилі, яка поповнює безконечну чергу тих невинно потерпілих. В надії, що найдуться серед української спільноти люди, які схочуть допомогти врятувати ще молоде життя, подаємо адресу на яку можна складати пожертви: Ukrainian Fraternal Federal Credit Union, Acct. No 764, P. O. Box 185, Boston, Mass. 02132.

Д-р Р. Мороз...

(*Закінчення зі стор. 1*)

Вірний своїм життєвим принципам, що без діл слова є мертві, знаючи добре, що Український Гарвард займає особливе місце серед українських наукових установ та що в Гарварді ставлять наголос на вишкілі нового покоління науковців, нових кадр так дуже потрібних для державного будівництва України д-р Роман Мороз пожертвував на Фонд Катедр Українознавства в Гарварді 100,000 дол. Цей княжий дар це поважний вклад, що буде помічним Катедрі Українознавства в проведенні запланованих корисних акцій, а ім'я донора, д-ра Р. Мороза, займе почесне місце в цій науковій установі як її великий меценат і добродій.

Д-р Р. Мороз є автором кількох наукових праць і інформативних статтей. Важливо відзначити, що д-р Мороз свою професію вважає не тільки джерелом прожитку, але передусім як благородну місію несення лікарської помочі потребуючим. Такою завжди була і такою залишилася й досі життєва девіза д-ра Р. Мороза. Найкращим того доказом, що ще й тепер, вже на емеритурі, подає обмежену і дарову лікарську поміч українським мешканцям Кергонксону і околиці та гостям Союзівки.

Українська громада може бути горда, маючи у себе такого філантропа і добродія. Тож вказуючи на цей благородний чин іншим, як приклад гідний для наслідування, сердечно гратулюємо д-рові Р. Морозові. Не можна краще виявити своїх почувань і любови до свого народу, спільноти і його культурних надбан.

В травні 1994 року місцева громада, а головно мешканці „Золотої Осени" і члени „Бесіди", її засновника і голови д-ра Р. Мороза, вшанували його урочистим бенкетом з нагоди його 90-річчя з дня народження.

✻ ПРАЦЯ ✻

✻ РІЗНЕ ✻

✻ FUNERAL DIRECTORS ✻